

KEVIN
BARRY

Vaporul de noapte
spre Tanger

Traducere din limba engleză de
Mihaela Buruiană

Pentru Olivia

*În Spania, morții sunt mai vii
decât morții din orice altă țară din lume.*

FEDERICO GARCÍA LORCA

CAPITOLUL UNU
FETELE ȘI CÂINII

În portul Algeciras, octombrie 2018

Ai zice că se vede sfârșitul, Charlie?

Aș zice că practic ți-ai răspuns singur la întrebare, Maurice.

Doi irlandezi ursuzi în lumina umedă a terminalului fac gesturi de suferință îndelungată și durere — s-au născut în astfel de gesturi și le repetă cu ușurință.

E noapte în vechiul port spaniol Algeciras.

Ah, și e un loc la fel de îngrozitor cât vi-l puteți închipui — ați vrea să aveți ochi la spate.

Terminalul de feribot are un aer bântuit, o atmosferă sinistră. Duhnește a corpuri obosite și a groază.

Sunt aici bucăți de afișe zdrențuite — persoanele dispărute.

Sunt anunțuri din partea vămii — despre narcotraficante.

Un orb se agită în sudoarea nopții și țâțâie din dinți ca să vândă bilete de loterie, ca un șarpe gras, cu clopoței — prezența lui nu îmbunătățește cu nimic locul.

Irlandezii privesc fără jenă chipurile care trec pe lângă ei într-un amestec încețoșat al celor șapte distrageri — dragoste, suferință, durere, sentimentalism, avariție, poftă trupești, dorința de moarte.

Deasupra lor, un cafe-bar la care se ajunge cu liftul șuieră a așteptare, clincăie de viață.

Într-un perete, se deschide o ferestruică marcată INFORMACIÓN — spuneți-ne mai multe — și din ea iese un pervaz mic, întrebător.

Maurice Hearne și Charlie Redmond stau pe o bancă la doar câțiva metri la vest de ferestruică. Au cincizeci și un pic de ani. Anii se rostogolesc ca valurile acum. Vremea a lăsat urme adânci pe chipurile lor, pe linia ascuțită a maxilarelor, pe gurile haotice. Dar și-au păstrat — aproape imperceptibil — un aer de crai.

Acum, într-un tandem precis, își întorc fețele către ferestruica marcată INFORMACIÓN.

Vrei să mai tragi o fugă până acolo, Charlie, să mai vorbești? Să întreb de vaporul următor care tre' să n-apară?

Mda, da' e tot flăcăul ăla. Flăcăul cu moaca aia acră. Nu prea-i vorbăreț, Moss.

Încearcă, Charlie.

Charlie Redmond se ridică de pe bancă într-un ghem de oftaturi. Își întinde oasele lungi. Se apropie de feres-truică. E șchiop și-și trage piciorul drept, din lemn, într-o mișcare ușoară de măturare, cu o ușurință care vine din experiență. Își sprijină ferm coatele pe pervaz. Are o aură de amenințare obraznică. Afișează o grimasă de șmecheraș de cartier. Pronunția lui în spaniolă are un accent puternic din nordul orașului Cork.

Hola y buenos noches, zice el.

Așteaptă îndelung, se uită peste umăr, strigă către Maurice.

Nu răspunde, Moss. Tot moaca aia acră.

Maurice clatină trist din cap.

Să-mi bag pula, urăsc chestia asta, să nu știu, zice el.

Charlie mai încearcă o dată.

Hola? Scuză-mă? Încerc să aflu când vine următorul vapor, ăsta de la Tanager? Sau... când pleacă?

Tăcere din partea uniformeii; un gest.

Charlie se uită la prietenul lui și imită ridicarea din umeri făcută de *informacionista*.

Numa' dă din umeri, Maurice.

Habla inglés, așa tre' să-i zici, Charlie.

Dar Charlie dă din mâini și se întoarce târșâit la bancă.

Habla'n curu' meu, zice el. Numa' dă din umeri și se uită lung la mine.

Are o meclă de nevastă nefutută, spune Maurice.

Se întoarce brusc și strigă spre fereștră:

Mai schimbă moaca aia de pulă bleagă!

— iar acum rânjește amuzat.

Surâsul vesel, din colțul gurii, al lui Maurice Hearne va apărea frecvent. Ochiul stâng îi e încețoșat și mort, iar celălalt, bizar de însuflețit, de parcă ar avea un exces de viață, pentru echilibru. Este îmbrăcat cu un costum pompos, o cămașă neagră, deschisă la gât, teniși albi și un melon înclinat spre ceafă. Destul de șic, pe vremuri, fără îndoială, dar demodat acum.

I-ai zis-o, Maurice. I-ai dat băiatului o lecție de bună purtare.

Charlie Redmond? Fața lui are un anumit aspect de odinioară, de menestrel la curte, medieval, de bărbat care și-ar struni lăuta pentru tine. Într-un bârlog înconjurat de

crețușcă. Ochi fierbinți, adulteri, și tot un costum ponosit, dar pantofi mai spilcuiți, într-o nuanță ruginie, cu finisaj de piele întoarsă și talpă înaltă, ce amintesc de bocancii purtați pe vremuri de soldații întorși acasă, scăpați la bordeluri, și o cravată frumoasă, verde, de catifea. În plus, probleme cu stomacul, punge cât mormintele sub ochi și amărăciune sufletească.

Așezat pe jos, între picioarele bărbaților, stă o geantă de voiaj — un Adidas vechi, vai de capul lui.

De-atâția ani de când venim aici, Charlie?

Știu.

Ai zice că le-am învățat vorba.

Grei de cap, Maurice.

Mie-mi zici. Bietul, mititelul Maurice Hearne, din Togher, tocmai în spatele clasei, având grijă de haine.

Deodată, vârful nasului lui Charlie zvâcnește, simțind o schimbare în aerul terminalului.

Policía, zice el.

Unde?

Vezi? Acolo.

Ferească Sfântu'. Fă-te că zâmbești, Charlie.

Știi ceva, Moss? Nu cred că ai duce-o prea bine la pârnaia din Algeciras. Știi ce zic? Într-o celulă mixtă?

Îs prea frumușel pentru o celulă mixtă, Charlie. Aș ajunge fetița cuiva după juma' de oră. Pedro, hai, cina-i gata.

Policia dispare din nou în mulțime.

Mulțimea devine tot mai numeroasă.

Nimeni nu știe ce vine sau pleacă prin Strâmtoare în seara asta — au loc conflicte în partea cealaltă; în Tanger sunt probleme și nu e prima dată.

Ar putea să dureze ore întregi, Maurice.

Nu se mișcă până pe 23. Încă nu e miezul nopții.

Mda, dar care parte a lui 23? Se mișcă la doișpe și cinci în noaptea asta? La doișpe fără cinci mâine-noapte? Tot 23 e, băga-mi-aș pula! S-ar putea s-avem de așteptat o zi întreagă aici.

Lumina complicată pune la încercare ferestrele înalte din portul Algeciras. Strălucirea felinarelor curbate, zăbovirea poluanților în atmosferă și refracția căldurii lăsate de soarele târziu de octombrie fac ca aerul să fie gros și plin de fum, iar sclipirea nopții să pară vie, densă. E destul de încărcat, poate chiar prea încărcat, pentru fantomele pe care le ține suspendate aici, deasupra noastră.

La difuzor se aud pârâiturile unui anunț — o cascadă de consoane rapide, spaniole, în înspăimântătorul dialect andaluz —, iar bărbații sunt enervați de intruziune.

Anunțul devine mai complex și mai precipitat pe măsură ce se desfășoară — ne aflăm în suburbiile isteriei — și, necunoscând limba, bărbații sunt nedumeriți și iritați.

În cele din urmă, anunțul se estompează și se încheie, iar ei se întorc unul spre celălalt.

Asta nu prea ne lămurește, nu-i așa, Maurice?

Nu, Charlie, nu prea.

Maurice Hearne se ridică de pe bancă și se întinde cât e de lung. Ascultă cu îngrijorare trosnetul propriilor oase — futu-i mama mă-sii. Își pipăie nodurile coloanei ca de reptilă.

Cum a plâns Isus în Grădina Ghetsimani, zice el.

Își mijește chinuit ochii spre ferestrele înalte, iar acum, cu o privire tăcută, rapidă, își consultă vechiul prieten; dinspre Charlie Redmond se aude un oftat ca un consimțământ obosit.

Din sacul Adidas, bărbații scot câteva mormane de fluturași imprimați. Pe fiecare fluturaș este imaginea unei fete de vreo douăzeci de ani. Fata este Dilly Hearne. Nu se știe unde se află.

*

Căutăm o fată, zice Maurice.

Pe fata lu' omu' ăsta o căutăm. Omu' nu și-a mai văzut fata de trei ani.

Poza-i cam veche acum, da' tot așa fudulă ar fi, zic eu.

Maurice? Ăștia nu știu ce înseamnă „fudul“ nici dacă-i pici cu ceară.

Poza e veche acum, da' ea tot așa... Tot așa ar arăta și acum, zic eu.

E o fată mică de statură. O fată drăguță. Probabil încă are dreaduri.

Dreaduri, știi? Bob Marley? Jah Rastafari?

S-ar putea să aibă cu ea un câine sau doi, zic eu.

Un câine legat cu sfoară, știi?

E o fată drăguță. Are douăzeci și trei de ani acum. Probabil are părul făcut rasta.

Știi de ce-o să avem nevoie, Charlie?

De ce, Moss?

O să avem nevoie de cuvântul spaniol pentru „hipiot“.

Genul hipiot? Încearcă Charlie. Jegoși pletoși? Vagabonzi New Age? Așa le zice?

Și, deoparte:

Nu m-ar deranja, Maurice, dar pizdele astea au inventat conceptul.

Uite ce vreme au, Charlie. Lenevesc pe plajele lor cu nisip negru. Cu toate fetele și cu toți câinii.

*

Cred că mai știu câte-un cuvânt, Moss. Dacă mă gândesc mai bine. Adică, din limba lor.

Ia zi, Charlie.

Supermercado.

Asta ce e acasă?

Tesco.

Mi-aduc și eu aminte câteva. Cum ar fi... *gorrión?*

Go... ce?

Gorrión! De când stăteam în Cádiz... Ți-am povestit vreodată, Charlie, când m-am îndrăgostit eu de o doamnă mai în vârstă din Cádiz?

Mi-aș fi amintit, cred, Maurice.

Făceam dragoste toată noaptea, Charles.

Erai mai tânăr pe-atunci.

Și știi ce-mi făcea dimineața?

Ia zi!

Îmi dădea să mănânc vrăbii, Charlie.

Ăștia ar mânca orice, n-am dreptate? Alde ăștia.

Gorrión! Vrăbii!

Dacă nu-i bătut în cuie, ăștia-l mănâncă. În tigaie și la jgheab. Da' tre' să fie grasă clasa-ntâi, Moss? O vrăbiuță?

Grasă ca John Travolta. Și nu prea ai ce culege de pe oscioarele alea, tre' să recunosc.

Dacă e să vorbesc în nume personal, Maurice? Curul meu nu mai e cum trebe de când am mâncat caracatița aia în Málaga.

Îți face cu mâna, Charlie?

Mda. Și, bineînțeles, caracatița n-a fost cea mai rea chestie din Málaga.

Nu, n-a fost.

Nici pe departe, dom'le!

*

Sunetul nopții în portul Algeciras:

Pârâitul aducător de vești al anunțurilor de la difuzor.

Bâzâitul puternic, ca de insecte, al bărcilor de poliție din port.

Zarva înfundată a mulțimii mereu în mișcare în clădirea terminalului.

Afară:

Un câine de luptă latră o mulțime de stele.

Un avion cu reacție al armatei despică cerul.

Înăuntru:

Un puști slab de minte, cu voce cântată, rostește o rugăciune în arabă.

Un espresso dă pe dinafară din ceașcă, în hohote de râs.

Și, întinzându-și picioarele lungi, fusiforme, încrucișându-le la glezne, apoi împletindu-și degetele la ceafă, Charlie Redmond privește în sus la întinderile boltite ale clădirii terminalului și meditează la ciudățeniile vieții, în general.

Știi ce-i tragic, Maurice?

Ce, Charlie?

Nu m-am mai uitat cu plăcere într-o oglindă din 1994.

Ai fost tare chipeș la vremea ta, Charles.

Am fost o mândrețe de bărbat! Și cu mintea brici.

Maurice întoarce capul la stânga, apoi la dreapta, ca să-și relaxeze nodurile din ceafă. Prin minte i se perindă imagini ca niște lame. Pădurea de la Ummara, din zona de nord a Corkului, unde și-a petrecut primii ani. Și Dilly copil, când o plimba în iarna alb-cenușie din Londra, pe Stroud Green Road. Și Cynthia, în casa de lângă Berehaven, pe cearșaf, dimineața, când soarele pătrundea prin ferestre.

Cred că am fost un sex-simbol neobișnuit, zice el. Adică, dacă desenezi mutra asta pe hârtie, n-are nicio noimă. Dar cumva-cumva?

Acolo e magia. Sau a fost, Moss. A fost.